

Veebipõhise vanemlusprogrammi grupijuhi koostöö kontroll-leht

^{©The}
**Incredible
Years®**

(ver. 2021)

See küsimustik on mõeldud grupijuhtidele ühiselt täitmiseks pärast veebisessiooni toimumist või ka ühele grupijuhile eraldi täitmiseks sessiooni videosalvestist analüüsid. Sessiooni videosalvestise vaatamisel allolevatele punktidele vastates on grupijuhil võimalik arengu tagamiseks seada konkreetset eesmärgid. See küsimustik täiendab konkreetse sessiooni küsimustikku, milles on loetletud peamised käsitlemist vajavad punktid.

Grupijuhi enesehindamine (nimi): _____

Kaasgrupijuhi hinnang: _____

Sertifitseeritud treeneri/mentori hinnang: _____

Kuupäev: _____

Veebisessiooni teema: _____

Veebisessiooni pikkus: _____

Programmi „Preschool Basic Prevention Protocol“ (eelkooliealiste ennetusprogramm) täitmiseks tuleb veebisessioone läbi viia vähemalt 28 tunni ulatuses. Programmi „Preschool Basic Treatment Protocol“ (eelkooliealiste raviprogramm) täitmiseks tuleb veebisessioone läbi viia vähemalt 36 tunni ulatuses.

ENNE VEEBIKOHTUMISTEGA ALUSTAMIST *Kas grupijuht tegi järgmist?*

	JAH	EI	Ei oska öelda
1. Viis läbi veebiintervjuu, et hinnata perekonna riskitegureid ja vajadust toetuse järele?	___	___	___
2. Aitas lapsevanematel täita oma lapse kohta ankeeti „Kuidas ma olen imeline“?	___	___	___
3. Vaatas üle veebikohtumistele seatud ootused? (Nt lastehoid, ruum, kus segamatult olla)	___	___	___
4. Aitas perekondadel veebisessiooniks valmistuda (nt nukud, mänguasjad, raamatud, töölehed, mõttekaardid, jaotusmaterjalid)?	___	___	___
5. Uuris välja, kas perekonnal on arvuti/muud tehnilised vahendid ja printer, et jaotusmaterjali alla laadida, või kas materjalid tuleb postiga saata?	___	___	___
6. Selgitas välja grupi jaoks realistliku ajakava (min 90 minutit)?	___	___	___
7. Tegi kindlaks osalevad perekonnad?	___	___	___
8. Julgustas teisi pereliikmeid osalema?	___	___	___
9. Kehtestas osalejatele selged reeglid: konfidentsiaalsus, sisselülitatud kaamera ja nägu nähtav, mitte telefoni kaudu osalemine, aktiivne osalemine veebisessioonidel.	___	___	___

VEEBISESSIOONIDE ALGUSES

Kas grupijuht tegi järgmist?

**JAH EI Ei oska
öelda**

10. Alustas esimest sessiooni sellega, et lapsevanem jagas infot (ankeet „Kuidas ma olen imeline“) oma lapse ja eesmärkide kohta?	—	—	—
11. Andis igale lapsevanemale võimaluse rääkida oma kodutöö kogemusest ja valis strateegiliselt välja lapsevanemad, kellega viia spontaanselt läbi üks harjutus, et demonstreerida meetodi edukust või seda lihvida?	—	—	—
12. Kiitis lapsevanemaid hästi tehtu eest ja julgustas neid ning tunnustas nende esimesi samme muutuse suunas, mitte ei korrigeerinud nende protsessi?	—	—	—
13. Rõhutas peamisi printsiipe, mida nende kogemused illustreerivad? (Nt postitas need <i>chat</i> ’i või kirjutas tahvlile või parafraseeris mingit mõtet, et näidata, kuidas see nende eesmärkidega seostub.)	—	—	—
14. Kui keegi ei teinud oma kodutööd, siis arutas nendega esilekerkinud raskusi (takistusi) ja kuidas saaks kodutöid mugandada selliselt, et need vastaksid vajadustele ja eesmärkidele?	—	—	—
15. Küsis „sõbrakõnede“ kohta ja julgustas tegema (video)kõnesid?	—	—	—
16. Kui lapsevanema kirjeldusest oskuste kasutamise kohta selgus, et lapsevanem oli asjast valesti aru saanud, siis kas grupijuhid võtsid eksituse eest vastutuse ega lasknud lapsevanemal ebaõnnestumise pärast end süüdi tunda? (Nt „Mul on väga hea meel, et jagasid oma kogemust, sest nüüd ma näen, et ma unustasin täielikult eelmise nädal ühte väga olulist asja rääkida. Sa ei saanud seda kuidagi teada, aga selle juures on oluline...“ vs. „Sa said ülesandest valesti aru. Jäta meelde, et selle juures on oluline...“)	—	—	—
17. Pärast mõne aja möödumist juhtis vestluse käsitletava teema juurde tagasi ega lasknud muudel teemadel üle võtta?	—	—	—
18. Ei lasknud kodutööde arutelul liiga kaua kesta (umbes 20–30 minutit), et jõuaks ka uusi teemasid käsitleda?	—	—	—

SESSIOONI TEEMAKÄSITLUST ALUSTADES

Kas grupijuht tegi järgmist?

**JAH EI Ei oska
öelda**

19. Alustas teemakäsitlust avatud küsimustega või elava vestlusega, et panna lapsevanemaid teema olulisuse üle mõtlema?	—	—	—
20. Viis uue teemaga seoses läbi kasude ja/või takistuste harjutuse?	—	—	—
21. Parafraseeris ja rõhutas lapsevanemate mõtteid – postitas peamised punktid <i>chat</i> ’i või kirjutas need tahvlile koos nimega?	—	—	—

VIDEOKLIPPE NÄIDATES

Kas grupijuht tegi järgmist?

	JAH	EI	Ei oska öelda
22. Suunas lapsevanemaid keskenduma sellele, mida nad videoklippidel kohe nägema hakkavad, ja andis neile vihjeid, mida otsida?	—	—	—
23. Pani klipi pausile, et esitada avatud küsimus selle kohta, mis lapsevanemate arvates oli seal efektiivset/ebaefektiivset (keskendus lapsevanema mõtetele, tunnetele ja käitumisele ning lapse seisukohale)?	—	—	—
24. Tunnustas ühe või mitme lapsevanema reaktsiooni klipile?	—	—	—
25. Parafraseeris ja rõhutas lapsevanemate mõtteid – kirjutas peamised punktid grupi chat'i või tahvlile?	—	—	—
26. Pärast põhipunktide käsitlemist võttis ette järgmise videoklipi, mitte ei lasknud arutelul pikalt jätkuda?	—	—	—
27. Kasutas videoklippe, et ärgitada asjakohaseid arutelusid ja/või harjutusi vastavalt laste arengutasemele?	—	—	—
28. Juhtis grupi tähelepanu sellele, kuidas klipis esitatu suhestub nende enda elu ja eesmärkidega (kui lapsevanemate tähelepanu juhtis kõrvale mõni muu aspekt, nt riietus või vastus, mis tundus võlts)?	—	—	—
29. Videoklippide üle arutledes, printsiipe õppides ja harjumusi juurutades viitas lapsevanemate endi ja nende laste eesmärkidele?	—	—	—
Näidatud klippide arv: ____ Soovituslik: 5–6 klippi sessioonil. Näidatud klippide arv varieerub olenevalt sessiooni pikkusest ja näidatud klippide pikkusest.	—	—	—

HARJUTAMINE JA ROLLIMÄNGUD

Kas grupijuht tegi järgmist?

	JAH	EI	Ei oska öelda
30. Viis sessiooni jooksul terve grupiga läbi mitu rollimängu/harjutust? Tegi harjutusi vastavalt lapse arenguastmele. Terve grupiga läbi viidud rollimängude arv: ____ Spontaansete rollimängude arv: ____	—	—	—
31. Viis kahes Zoomi ruumis läbi rollimänge/harjutusi väikestes gruppides (pärast terve grupi harjutusi), mis võimaldab mitmel inimesel harjutada samal ajal? Grupid tuleks kokku panna lapse keeleoskuse ja mängusuutlikkuse alusel. Grupijuht peaks käima kõikides ruumides. Väikeses grupis läbiviidud rollimängude arv: ____	—	—	—
32. Juhendas lapsevanemaid selliselt, et nad üldistest strateegiatest rääkimise asemel hakkasid kasutama sõnu, mida nad tegelikult kasutada saaksid? (Nt mitte „Ta peaks olema konkreetsem“, vaid „Ta võiks öelda: „Joonas, sa pead pusletükid karpi panema.“) Kirjutas stsenaariumi chat'i või tahvlile.	—	—	—
33. Enne, kui palus kellelgi rollimängu kaudu mingit oskust kinnistada, käsitles seda slaidil või arutelus. (See tagab suurema tõenäosusega edu.)	—	—	—
34. Kasutas rollimänge juhendades kõiki alljärgnevaid oskusi? a. Valis välja lapsevanemad ja andis neile asjakohased rollid?	—	—	—

b. Oli kindel, et harjutuse eesmärk oli kõigile selge?	___	___	___
c. Oskuslikult pani lapsevanemad rollimängust/harjutusest osa võtma?	___	___	___
d. Andis igale inimesele tema rolli kirjelduse (lapse vanus, halva käitumise tase, arengutase)?	___	___	___
e. Pakkus piisavalt tuge, et lapsevanemad oleksid oma „lapsevanema“ rollis edukad (nt enne harjutuse algust lasi teistel lapsevanematel välja tulla ideedega, kuidas olukorras käituda)?	___	___	___
f. Õhutas teisi rühmaliikmeid <i>coach</i> 'ina üles astuma (pakkuma ideed, kui näitleja jäni jäi)?	___	___	___
g. Korrapäraselt katkestas rollimängu/harjutust, et suunata, selgitada, pakkuda erinevat lahendust probleemile, tunnustada osalejaid?	___	___	___
h. Võttis vastutuse kehvade juhiste andmise eest, kui rollimäng/harjutus ei olnud edukas, ja lasi näitlejal uuesti ette kanda?	___	___	___
i. Alguses esitas lapse rolli, et aidata lapsevanematel aru saada, kuidas seda harjutust veebis teha?	___	___	___
35. Käis rollimängu/harjutuse pärast läbi ja küsis, kuidas „lapsevanem“ end tundis, samuti palus grupil tagasisidet anda?	___	___	___
36. Rollimängu arutades küsis, kuidas „laps“ end rollis tundis?	___	___	___
37. Küsis grupilt tagasisidet lapsevanema osatäitja tugevuste kohta?	___	___	___
38. Kiitis üksikasjalikult rollimängu/harjutust ja õpitut? Teigi kokkuvõtte <i>chat</i> 'is või tahvlil.	___	___	___
39. Kordas rollimängu, kuid vahetas rolle ja kaasas erinevaid lapsevanemaid või muutis lapse mängu- või keelearengu taset või temperamenti (lapse rollis olemine aitab lapsevanematel kogeda lapse seisukohta ja reageerida teistmoodi)?	___	___	___
GRUPIJUHI GRUPIJUHTIMISE OSKUSED	JAH	EI	Ei oska öelda
<i>Kas grupijuht tegi järgmist?</i>			
40. Lõi kontakti iga liikmega grupis?	___	___	___
41. Julgustas kõiki osalema?	___	___	___
42. Kasutas arutelu ja peegeldamise soodustamiseks avatud küsimusi?	___	___	___
43. Tunnustas lapsevanemate mõtteid ning soodustas nende iseõppimist ja enesekindlust?	___	___	___
44. Julgustas lapsevanemaid võimaluse korral probleeme lahendama?	___	___	___
45. Soodustas ideed, et lapsevanemad õpivad üksteise kogemusest?	___	___	___
46. Aitas lapsevanematel õppida üksteise toetamist ja tunnustamist? Aitas kaasa interneti vahendusel toimuvatele kontaktidele ja jagamisele ning üksteise toetamisele veebisessioonide vahelisel ajal ning laste omavahelisele tutvustamisele veebikeskkonnas.	___	___	___

47. Aitas lapsevanematel mõista, kui oluline on luua oma tugivõrgustik?	___	___	___
48. Teigi kindlaks iga perekonna tugevused?	___	___	___
49. Tekitas grupis turvatunde?	___	___	___
50. Tekitas õhkkonna, kus lapsevanemad tundsid end otsustajana ning arutelu lahutamatu osana?	___	___	___
51. Vajaduse korral jagas lapsevanematele infot oluliste verstepostide kohta lapse arengus?	___	___	___
52. Õppis tundma lapsevanemate isikupära ja eneseregulatsiooni, samuti käitumist?	___	___	___
53. Aitas lapsevanematel mõista mõtete, tunnete ja tegude vahelist seost nende endi ja ka nende laste puhul? Kasutas „Mõttekaarte“ või suminaid Zoomis, et aidata lapsevanematel negatiivsete ja ebameeldivate tunnetega toime tulla ning asendada need positiivsetega.	___	___	___
54. Julgustas lapsevanemaid modelleerima, õhutama, õpetama ja arutama oma lastega rahunemismeetodeid, et traumaatiliste sündmustega paremini toime tulla?	___	___	___
55. Lõi veebikeskkonnas toimuvate sõbrakõnede süsteemi ja julgustas neid kõnesid tegema ning küsis selle kohta iga nädal?	___	___	___

GRUPIJUHI JA KAASJUHI ROLLID
Kas grupijuht tegi järgmist?

JAH EI Ei oska öelda

56. Grupijuhtidel on selged rollid ehk kes vahendab videoklippe ja kes teeb <i>chat</i> 'is põhipunktidest kokkuvõtte?	___	___	___
57. Grupijuhid on omavahel ära jaganud, kes premeerib veebis?	___	___	___
58. Grupijuhid on omavahel ära jaganud, kes paneb paika Zoomi ruumi ülesanded ja juhib Zoomi ruumides toimunu arutelu suures grupis?	___	___	___

GRUPI LÕPETAMINE – ÜLEVAADE JA KODUTÖÖD
Kas grupijuht tegi järgmist?

JAH EI Ei oska öelda

59. Hakkas otsi kokku tõmbama umbes 15 minutit enne sessiooni lõppu?	___	___	___
60. Võttis sessiooni käigus õpitu kokku? (Üks võimalus selleks on lugeda ette külmkapimärkmete iga punkt või lasta seda teha lapsevanematel.)	___	___	___
61. Käis läbi kodutööd ning selgitas, miks need olulised on ja kuidas peaksid perekonnad neid tegema? Veendus, et neil on külmkapimärkmed, kodutööd, lapsevanemate raamatud ja arvutis täidetavad töölehed. Kui lapsevanematel ei ole printerit, siis saatis materjalid posti teel.	___	___	___
62. Rääkis, kuidas kodutööd kohandada konkreetsete perekondade puhul või kui lapse keeleline või mänguline arengutase ei ole tavapärane?	___	___	___
63. Toetas lapsevanemaid ega kritiseerinud neid, kui nad ei suuda teha kõiki kodutöid? (Toetas realistlikke plaane.)	___	___	___

64. Lasi lapsevanematel täita enesehindamise küsimustiku ja pühenduda neil järgmise nädala eesmärkidele?	—	—	—
65. Küsis, kas grupikaaslased on küsinud, kuidas neil läheb (telefoni, e-kirja või SMS-i vahendusel)?	—	—	—
66. Lasi lapsevanematel täita veebisessiooni hindamisvormi?	—	—	—
67. Lõpetas sessiooni õigel ajal?	—	—	—

PEREKONDADE TOETAMINE SESSIOONIDE VAHELISEL AJAL
Kas grupijuht tegi järgmist?

JAH   **EI**   **Ei oska
öelda**

68. Tegi sessioonide vahelisel ajal 5–10minutilisi kontrollkõnesid interneti vahendusel?	—	—	—
69. Saatis interneti kaudu nädala keskel arvutis täidetava lehe, kus oli kokkuvõtte sessioonist ja kodutööde meeldetuletused?	—	—	—

JÄTA MEELDE: Veebisessioonide eesmärk peaks olema anda lapsevanematele võimalus üksteise teadmistest ja ideedest õppida. Lapsevanemad peaksid olema need, kes loovad printsiipe, kirjeldavad olulisust, toovad välja, mis oli videos efektiivset ja mis ebaefektiivset, ning demonstreerivad oskuste rakendamist erinevates olukordades. Jäta meelde, et inimesed hakkavad palju suurema tõenäosusega praktiseerima seda, mida nad on ise avastanud ja millest rääkinud ning mida kogunud, kui seda, mida neil teha kästakse. Modelleerimine, kogemuslik õppimine ja toetus on „Imeliste Aastate“ peamised põhimõtted olenemata sellest, kas programmi viiakse läbi veebikeskkonnas või vahetult. Veebikeskkonnas tuleb erilisel pingutada, et isikustada vastuseid ja edendada kontakte lapsevanemate vahel.

Kokkuvõtlikud kommentaarid: